

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

Наукова бібліотека
Одеського університету
Ім. І. І. Мечникова

За наукові кадри

ОГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДENA
ТРУДОВОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1983 р.

№ 18 (1671).

15 ТРАВНЯ 1987 р.

Ціна 2 коп.

21 мая университет провожает в ряды Советской Армии своих призывников. С напутствием к ним обращаются руководители университета, партийной, профсоюзных и комсомольской организаций.

На снимке: недавний студент Евгений Черненко принимает военную присягу.

Рішення ХХVII з'їзду КПРС ~ в життя!

«Вы служите, мы вас подождем...»

21 ЧЕРВНЯ—ВИБОРИ ДО
МІСЦЕВИХ РАД

вчитися демократії

Називаємо достойних

В університеті продовжується висунення кандидатів у депутати місцевих Рад.

На передвиборних зборах трудових колективів розглядалось кілька кандидатур. Більшістю голосів визначено найбільш достойних кандидатів.

Відбулися збори викладачів, студентів і співробітників біологічного та геолого-географічного факультетів. Ті учасники запропонували дві кандидатури в депутати Одеської міської Ради народних депутатів двадцятого скликання по виборчому округу № 473 — завідувача кафедрою генетики і молекулярної біології, проректора Одеського держуніверситету, професора Владлена Миколайовича Тоцького і декана біологічного факультету, завідувача кафедрою фізіології людини і тварин, професора Валерія Дмитровича Тараненка.

В результаті голосування кандидатом у депутати міської Ради народних депутатів м. Одеси двадцятого скликання по 473-му виборчому округу висунуто Владлена Миколайовича Тоцького.

На зборах студентів і викладачів факультету романо-германської філології відбулось висунення кандидата в депута-

ти Одеської міської Ради народних депутатів двадцятого скликання по виборчому округу № 456.

Учасники зборів висунули дві кандидатури: студентки III курсу французького відділення Манани Юріївни Матковської і студентки III курсу англійського відділення Ольги Арсентіївни Біляк.

Більшістю голосів кандидатом в депутати Одеської міської Ради народних депутатів двадцятого скликання по виборчому округу № 456 висунуто Ольгу Арсентіївну Біляк.

Відбулися збори трудового колективу ректорату, НДЧ і наукових підрозділів по висуненню кандидата в депутати Центральної районної Ради народних депутатів м. Одеси по виборчому округу № 13.

Учасники зборів обговорили дві кандидатури в депутати районної Ради — проректора по науці, професора Олександра Григоровича Топчієва і проректора Павла Васильовича Тимофєва. Більшістю голосів кандидатом у депутати висунуто Олександра Григоровича Топчієва.

На зборах трудових колективів було обрано довірених осіб кандидатів у депутати.

Дорогий друг! Родина призыває тебе стать в строй под овеянные славой боевые знамена Вооруженных Сил СССР!

— Великая честь для молодого человека — стоять на страже мирного труда советских людей.

В грозные годы войны коллектив университета, как и весь советский народ, встал на защиту нашей Родины. Многие наши товарищи на фронтах, в тылу врага проявили мужество и геройство, выполняя священный долг по защите Отечества.

Провожая тебя в ряды Вооруженных Сил, мы верим, что ты будешь достойным наследником славных революционных, боевых и трудовых традиций Коммунистической партии и советского народа.

Уверены, что ты будешь честно служить Родине, беспрекословно выполнять требования воинских уставов, приказы командиров и начальников, будешь честным, храбрым, дисциплинированным, бдительным воином.

Мы верим, что ты с достоинством и честью исполнишь свой воинский долг.

Желаем крепкого здоровья, счастья, больших успехов в ратных делах.

Мы ждем тебя в своем коллективе после воинской службы для продолжения учебы и подготовки к трудовым свершениям во имя дальнейшего процветания нашей любимой социалистической Родины!

Ректор
Секретарь партійного комітета
Председатель профкома сотрудников
Председатель профкома студентов
Секретарь комітета комсомола
Председатель комітета ДОСААФ

В. В. СЕРДЮК
І. І. КОНДРАТЮК
Л. Х. КАЛУСТЬЯН
В. А. КРАВЕЦ
Л. С. МИКИТАСЬ
Г. Н. АХЛАМОВ

VII пленум ЦЕНТРАЛЬНОГО РАЙКОМУ КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ

Як вже повідомлялося в попередньому номері «ЗНК», 6 травня відбувся VII пленум Центрального райкому Компартії України з порядком денним «Про завдання районної партійної організації по поглибленню передбудови, поліпшенню кадрової політики у світлі вимог січневого (1987 р.) Пленуму ЦК КПРС».

Пропонуємо читачам короткий звіт про роботу пленуму.

В докладній доповіді, з якою виступила перший секретар райкому партії тов. Михайленко Л. С., зроблено всебічний аналіз роботи партійних організацій району з кадрових питань. У доповіді, поряд з іншими, було піддано критиці і парткому університету, зокрема за несамокритичність оцінок внеску кожного члена парткому у процес передбудови, що розпочався в університеті.

Критичні зауваження на адресу університету мали місце і у виступах деяких інших учасників пленуму. Зокрема, представниця фабрики ювелірних виробів критикувала вчених університету, які запропонували зразок технологічної приставки, але не довели його до практичного впровадження у виробництво, в результаті чого фабрика зазнала невправданих витрат.

З великою увагою учасники пленуму за слухали виступ першого секретаря міського комітету партії тов. Боделан Р. Б. Торкаючись питань реформи вищої школи, промовеце, зокрема, сказав: «Основне в реформі — це підвищення якості підготовки спеціалістів. Можна зрозуміти відсутність матеріальної бази, але я не пам'ятаю випадку, щоб хотілося із ректорів порушив інше питання, а саме про скорочення набору з тієї чи іншої спеціальності, якщо немає можливості забезпечити необхідну якість підготовки. Промовеце піддав різкій критиці медичний інститут за низьку якість підготовки медичних кадрів. Не бажають іхати на місце призначення випускники держуніверситету і педіні.

Торкаючись питань розвитку науки, тов. Боделан відзначив, що вузи Одеси ще не домоглись головного — ефективного об'є

днання своїх зусиль із зусиллями реального виробництва. Багато НДС перетворились в своєрідні годівниці, а відповідальні товариши не знаходять ні сміливості, ні рішучості, щоб поламати це.

Не можна успішно вирішувати науково-виробничі питання без надійного розв'язання кадрових проблем. Але саме в роботі з кадрами — найбільш серйозні недоліки. Це особливо стосується гідрометрінсти туту, медіну, держуніверситету.

Турбота про кадри — це перш за все турбота про людей. Відомо, якою гострою є житлова проблема. Потрібно сміливіше виявляти ініціативу у розв'язанні питань житлового будівництва господарським способом. Держуніверситет міг би розв'язати це питання самостійно.

У важкому стані знаходяться осередки культури, такі як бібліотека ім. Горького, наукова бібліотека університету. Ці об'єкти повинні бути в полі зору кожного колективу. Але ми не бачимо, щоб ці проблеми вирішувались серйозно.

Промовеце зупинився на питаннях розвитку критики і самокритики, розширення соціалістичної демократії. Як приклад, навів свою участь у засіданні парткому університету, на якому, на жаль, не відбулося серйозної самокритичної розмови, про що говорилось у доповіді тов. Михайленко.

Тов. Боделан піддав критиці Центрального райкому партії за невміння йти в ногу з життям у питаннях розвитку демократії. В Центральному районі у зв'язку з підготовкою до виборів в місцеві Ради в більшості випадків висувався тільки один кандидат.

Назріла необхідність впорядкувати і питання прийому до партійних лав. Треба виявляти більше довір'я безпартійним і висувати їх на відповідальну роботу.

На закінчення тов. Боделан відповів на

ряд запитань учасників пленуму.
З обговорюваного питання на пленумі прийнято розгорнуту постанову.

Бути свідомим учасником перебудови обговорюємо проект ЦК КПРС

В університеті завершилось обговорення проекту ЦК КПРС «Основні напрями перебудови системи політичного та економічного навчання».

Підсумки обговорення підбито на семінарі-нараді пропагандистів, яка відбулась 6 травня. Відкриваючи семінар, член парткому ОДУ, доцент кафедри філософії природничих факультетів О. В. Чайковський зазначив, що при обговоренні проекту ЦК КПРС комуністи і безпартійні схвалили цей документ, вважаючи, що він відповідає завданням, висунутим ХХVII з'їздом КПРС, січневим (1987 р.) Пленумом ЦК КПРС. У процесі обговорення на партійних зборах, зборах трудових колективів, на заняттях методологічних і теоретичних семінарів було подано багато доповнень і редакційних поправок до проекту.

На думку керівника методологічного семінару фізфаку професора В. М. Адамяна, необхідність перебудови політичного навчання, його тематики не викликає сумнівів. Щодо тієї частини проекту, в якій викладаються рекомендовані форми, виступаючий запропонував впровадити науково-політичні семінари, на яких слід вивчати не тільки політичні проблеми суспільства, але й займатися постановкою і розв'язанням завдань у своїй науковій галузі. Такі семінари можуть проводитися в інститутах і установах, що відносяться до Академії суспільних наук, які розробляють тематику і методику політосвіти, а також для професорсько-викладацького складу в університеті. В університеті доцільно проводити науково-політичні семінари не по факультетах, а спільні — для слухачів з природничих і гуманітарних факультетів, за участю викладачів кафедри суспільних наук.

Доцент хімфаку Г. О. Манакін, зокрема, відзначив, що проводити семінари всіх підрозділів в один день недоцільно, тому що виникають ускладнення з аудиторіями, а також з літературою для підготовки до занять.

Професор хімфаку Л. Д. Скрильов у своєму виступі сказав, що методологічні семінари, які практикуються в університеті, але не увійшли до проекту, — це більш високий ступінь політичного навчання, ніж система політосвіти. Тому він вважає, що семінари треба не відміняти, а підвищувати їх рівень, вирішувати на них важливі методологічні питання розвитку науки, а також гострі проблеми трудових колективів. Що стосується індивідуальної форми роботи в системі політнавчання, то вона може бути використана для професорсько-викладацького складу.

Доцент кафедри політекономії Д. О. Драгомарецький відзначив, що досі питання політосвіти нерідко вирішувались незадовільно, в цій справі було багато формалізму. Зокрема, при формуванні груп не враховувались інтереси слухачів. Треба уникати догматизму і школарства при розробці тематики занять, визначати теми, виходячи з проблем реальної дійсності, діяльності малих колективів, наприклад, кафедр.

Треба виробляти у людей вміння давати фактам політичну оцінку, з політичної точки зору із сучасних позицій оцінювати свою діяльність і діяльність інших. Необхідно, щоб політнавчання дійово служило перебудові і було її органічною частиною.

Учасники семінару внесли ряд пропозицій до проекту ЦК КПРС.

Б. ВЕРНІКОВА.

ПРОПОНУЄМО:

У розділі I проекту після абзацу «Решітельно усилить практическу...» додати «Важнейшим критеріем оценки работы семинаров и школ является трудовая и политическая активность слушателей, а также внесение конкретных рекомендаций по повышению эффективности работы трудовых коллективов». (пропагандист В. О. Нагайник та інші).

У розділі II після перерахування навчальних курсів ввести такий абзац: «Предоставить право партійним комітетам вносить в учебные планы необходимые изменения, учитывающие местные условия, специфику трудовых коллективов и интересы слушателей». (кафедра наукового комунізму та інші).

Після абзацу, що починається зі слів «Широкое развитие получили...» записати: «Важнейшей формой марксистско-ленинского образования являются работающие в вузах и научных институтах философские (методологические) семинары. Совершенствовать их работу. Считать нецелесообразным одновременную учебу преподавателей вузов и научных работников в методологических и теоретических семинарах». (більшість пропагандистів, керівників і консультантів методологічних семінарів і слухачі).

Після абзацу, що починається зі слів: «Дальнейшее развитие...» додати такий абзац: «Учитывать качество и результативность политической и экономической учебы коммунистов и комсомольцев, трудящихся при аттестациях, присвоении квалификационных разрядов, при назначении на новую должность». (пропагандист В. О. Нагайник та інші).

Після абзацу, що починається зі слів «Разработку методических пособий...» додати: «Руководители и партійні комітети предприятий, организаций и вузов обязаны постоянно информировать пропагандистов о важнейших проблемах, событиях, задачах, связанных перед коллегами на встречах, пресс-конференциях, готовить информационный материал для них, а также обеспечивать необходимое количество подписных изданий и политической литературы». (Г. О. Манакін та інші).

У розділі VI в абзаці, що починається зі слів «Повышать авторитет пропагандиста...», сформулювати таким чином: «Пропагандист — центральная фигура в обеспечении перестройки учебы» і далі за текстом. (кафедра наукового комунізму та інші).

Додати: «Считать целесообразным проведение выборов пропагандистов с последующим их утверждением партийными бюро» (О. В. Чайковський та інші).

ЗАЩИТА

«Победа — 42»

6 мая на стадионе ОГУ проведен традиционный военно-спортивный праздник, посвященный 42-й годовщине Победы советского народа в Великой Отечественной войне — «Победа-42».

С приветственным словом к участникам соревнований обратились проректор ОГУ Л. А. Ануфриев, председатель совета ветеранов войны и труда ОГУ Г. Е. Дедякин и другие товарищи.

После подъема флага были проведены соревнования по

следующим видам программы: военизированной эстафете, разборке и сборке автомата, гранатометанию, подтягиванию на перекладине, стрельбе из мелкокалиберной винтовки, перетягиванию каната и т. д.

Первое общекомандное место заняли спортсмены юридического факультета, второе — механико-математического факультета, третье — биологического факультета. Победители награждены памятными дипломами.

В рамках праздника состоялся конкурс факультетских газет. Первое место присуждено стенгазете химфака «Советский химик» (редактор Татьяна Кулик).

Праздник завершился показательными выступлениями ребят из подшефных спортивных школ по художественной гимнастике и футболу.

Г. АХЛАМОВ,
председатель комитета
ДОСААФ ОГУ.

Фото автора.

Возвращайтесь в университет

Готовя этот номер, посвященный студентам-призывникам, сотрудники редакции встретились и беседовали со многими из них. Предлагаем читателям краткую запись беседы с комиссаром I курса мехмата [отделение прикладной математики] Игорем Натальчиным.

— С нашего курса на действительную службу уходит больше половины ребят. Из оставшихся двое уже отслужили, другие ребята еще не подходят по возрасту. лично я службе готов и морально, и физически.

— Игорь, в каких мероприятиях, организованных военной кафедрой университета для призывников, ты лично участвовал?

— На этой кафедре мы собирались неоднократно. Беседовали с преподавателями, встречались с ветеранами Великой Отечественной войны, представителями ДОСААФ, воинами-интернационалистами, смотрели учебные фильмы. Военной кафедрой была организована спартакиада до-призывников ОГУ. Допризывники нашего факультета выступили на ней удачно и заняли второе место, на первом — физики. Вместе с тем, за-

мечу, что в организационном отношении в работе военной кафедры с призывниками еще не все отложено. Помню, както нас вызвали туда без предварительной договоренности, и мы явились без спортивной формы.

— Есть ли солдатские традиции в твоей семье?

— В нашей семье не так часто говорят о войне, хотя память, несомненно, обожгает сердца переживших ее. Оба моих деда сражались за свободу нашей Родины: один — в партизанском отряде на Николаевщине, другой — был лейтенантом-пехотинцем в Красной Армии. И я рад, что пришла и моя очередь стать в ряды защитников Отечества.

— Игорь, после службы в армии ты намерен вернуться в университет?

— Конечно. Вы знаете, я вообще на мехмат пришел

вполне сознательно. Любовью к математике меня, да и не только меня, буквально «зарядил» наш школьный математик, недавний выпускник ОГУ Яков Моисеевич Зевин. Это прекрасный человек и преподаватель, благодаря ему я и сделал выбор в жизни.

— А не забудешь университет, будешь писать из армии?

— Писать обещаю: маме, отцу, младшему братишке — он учится в шестом классе, Обещал писать и в стенгазету «Математик».

— А девушке?

— Девушки пока нет. Както так получилось: учеба, спорт (я кандидат спорта по дзюдо), общественная работа.

— От имени всех читателей «ЗНЯ» ждем тебе и твоим товарищам, уходящим в армию, успешной службы. Мы уверены, что вы с честью будете выполнять свой воинский долг. И, конечно, ждем тебе найти и свое личное счастье. Возвращайтесь в университет!

Ю. ВИНОГРАДОВ.

Олег ДОРОХИН.

ВETERANЫ

Постарели они,
Уцелевшие после баталій,
Погасившие пламя
военных костров.
Разве можно представить их
Без орденов и медалей,
Без контузий и ран,
Костылей и пустых рукавов!
И приходят они
На Аллеи Немеркнущей
Славы,

Где стоят пионеры
В тревожном молчании
плит:

Позабыть ли бойцам
Канонады, в ночных
переправах,
И своих побратимов,
Чей прак превратился в
гранит!

Фото Е. КРАСНОПОЛЬСКОГО.

О Т Е Ч Е С Т В А

СВЯЩЕННЫЙ ДОЛГ ВОИНСКАЯ СЛУЖБА В РЯДАХ ВООРУЖЕННЫХ СИЛ СССР — ПОЧЕТНАЯ ОБЯЗАННОСТЬ СОВЕТСКИХ ГРАЖДАН

[Статья 63 Конституции СССР].

Солдатских писем добрые слова...

Доцента физфака Кузьму Михайловича Копейку студенты с любовью называют «родным отцом». Признаюсь, слыша это с легкой иронией вспоминал собственную молодость: студенческая восприимчивость к доброте и душевности всегда не сколько экзальтирована.

Тем не менее, со временем, сталкиваясь по служебным делам с Кузьмой Михайловичем, зная о нем мнение многих преподавателей, все больше убеждался, что своим отношением к студентам он, действительно, заслужил это славное имя — отец родной.

Уверен, что в университете не найдется другого преподавателя, которому так бы охотно и много писали из армии солдаты, бывшие студенты университета. Мне могут возразить: Кузьма Михайлович — заместитель декана, воспитание студентов — его служебный долг.

Так-то оно так. Но пусть другие заместители декана покажут десятки хранимых солдатских писем. Как широка и разнообразна их география: от Балтики до Тихого океана, от знойных пустынь Среднеазиатских республик до берегов северных морей. И на каждое письмо он отвечает собственно ручно!

«Многоуважаемый Кузьма Михайлович!» Так начинаются эти многочисленные письма его ребят. Он помнит каждого из них, даже цвет глаз, улыбку, манеры. Знает их маленькие хитрости, их слабости и недостатки. Он любит их — разных, не всегда ровных и прилежных. И они платят ему тем же — добной памятью, сыновней любовью.

Слушая рассказ Кузьмы Михайловича, невольно подумал: как счастлив должен быть человек, сознающий, что в становлении этих славных, мужественных ребят, которые — я не сомневаюсь — никогда не изменят Военной Присяге — есть частица и его незаметного, но столь благодарного труда.

С согласия Кузьмы Михайловича мы публикуем часть писем его ребят.

Н. УСПЕНОВ.

Здравствуйте, Кузьма Михайлович!
Пишет Вам ваш студент и командир отделения младший сержант Евчев.

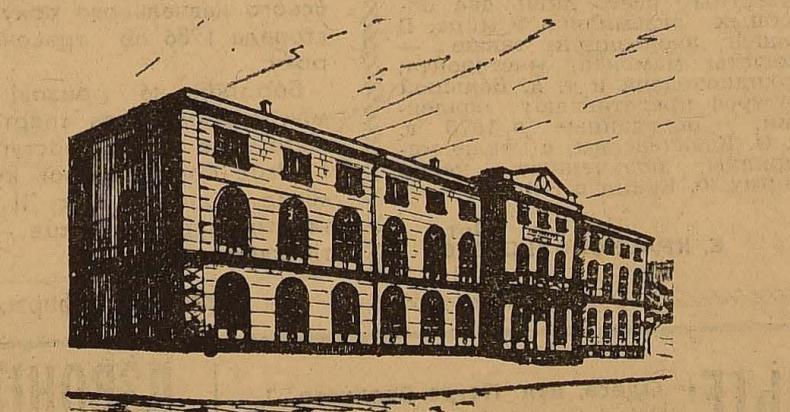
Я служу в Краснознаменном Прибалтийском военном округе, в инженерных войсках. Сейчас нахожусь в учебном подразделении по подготовке специалистов, т. е. механиков-водителей инженерных машин.

Прибыл в часть, сравнительно быстро вошел в ритм солдатской жизни, и в этом очень мне помогла подготовка, полученная на нашей военной кафедре.

Большое спасибо за это передайте, пожалуйста, моему командиру взвода, подполковнику Веревочкину. За время службы дважды отмечался командиром части (был награжден двумя грамотами). После окончания учебного подразделения мне было предложено вакантное место командира отделения.

Теперь я занимаюсь с вновь прибывшими молодыми бойцами. Начинаем все с самого начала...

Передайте большой солдатский привет моему теперь уже III курсу. Большое спасибо Вам за все сделанное для нас и всем преподавателям, которые меня учили. С уважением мл. сержант Евчев.

Здравствуйте, уважаемые Кузьма Михайлович и Георгий Гавrilovich!

Пишет Вам ваш студент Скибинский Владимир. Сообщую Вам, что по окончании учебного отряда попал служить в морскую авиацию, в батальон связи.

Служу по специальности радиомеханика — планшетиста. Вот на этой неделе сдал зачет на самостоятельное несение вахты. Знания, полученные в стенах университета и учебного отряда, мне

Борис МЕДЗЕНОВСКИЙ.

Як висловити слово МИР!
Для нього нам не треба
гасла,
Щоб в цьому гаслі
суть не згасла,
Упавши мертві на палір.
Вони в блакіті світіть
ясно.
Відкривши шлях
з землі до зір,
В очах дитини
сє щасно,
Що не лякає воєн вир.
Твій мир в руках твоїх,
людино.
І ти, і я, і ми усі
В ранковій скупані росі,
Бо ще не встало світла
дніна,
Але не в атомній ясі, —
В твоїх очах, жива дитино.
Ефір з Останкінської
вежі
Розносить плин
радіохвиль,
Відбивши в них
всесвітній біль
І рве ворожих хвиль
мережі.
Оббігши двадцять тисяч
миль,
Історії арени і манежі,
Пливі в космічному
безмежжі
Той голос, чутний
відусіль.
Москва виходить у ефір,
Говорить наш народ
великий:
Почуйте, люди різних вір,
Усі народи і язички
Святе і вічне слово
МИР!

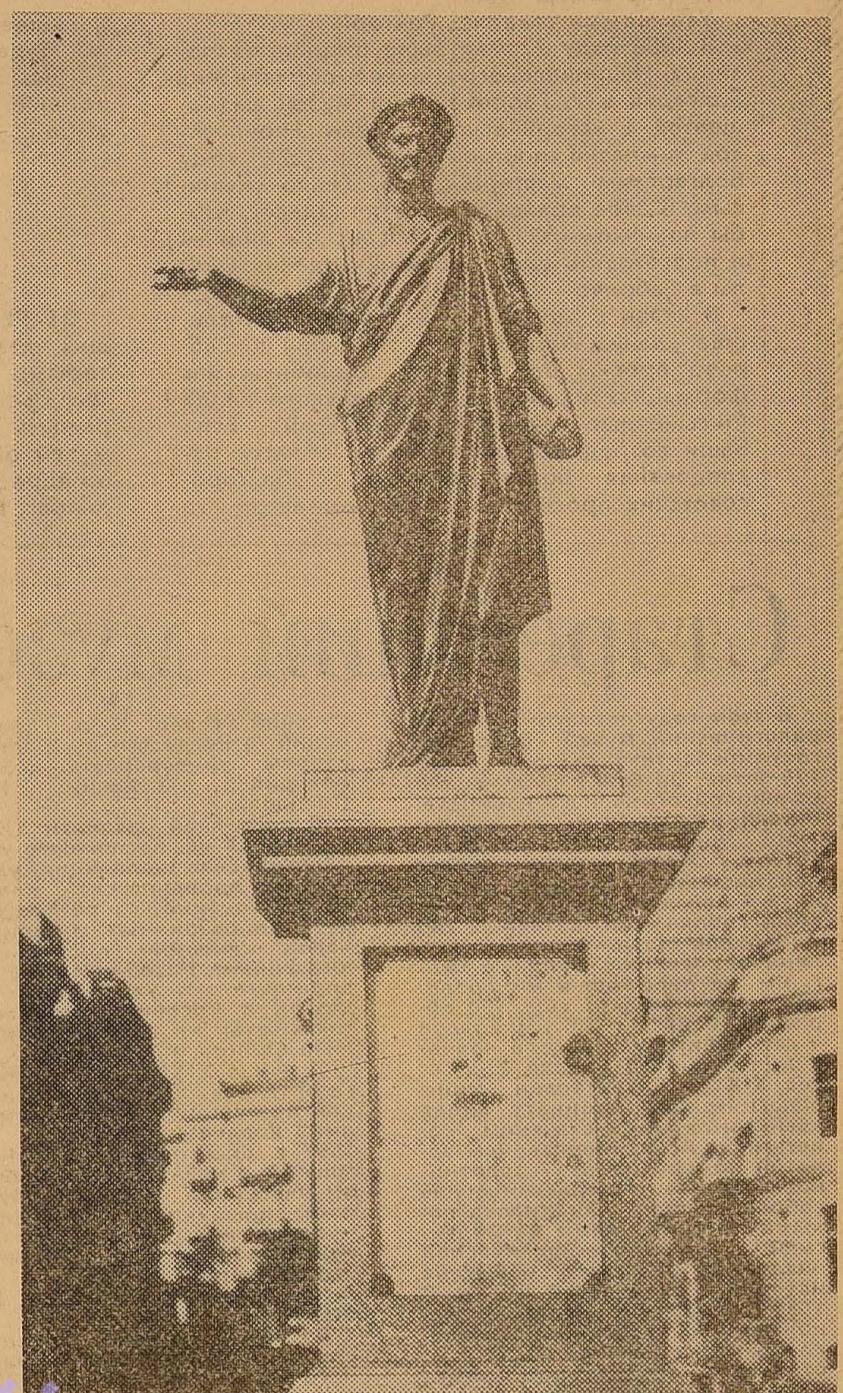

Фото В. ШИШИНА.

Пишет Вам бывший и будущий ваш студент-астроном Сергей Колесников. Уже более полугода я солдат...

Простите, что так долго не писал — все никак не мог собраться, да и в службе моей нет в общем-то ничего особенного. Я — авиаmekanik.

Закончил на сплошные «отлично» учебку в Прибалтике, стал механиком III-го класса и попал по распределению в Читу.

Работаю я на радиолокационной станции. Служба хотя и не очень легкая, зато интересная. Помогает изучать станцию и то, что я учился на физическом факультете.

Есть уже поощрения. В воскресенье от командира корабля объявлена благодарность «в ознаменование дня ПВО страны, личный вклад при несении боевого дежурства». Так что родной факультет не подведет.

Ну вот и все новости вкратце.

До свиданья. Жеяня.

* * *

Георгий Гавrilович, Кузьма Михайлович, здравствуйте!

Практически от качества нашей работы зависят и жизни летчиков, и боеготовности части.

Мне, конечно, понапацу было тяжело, но постепенно втянулся, многому научился. Правда, и сейчас нелегко — работы все больше, ну, да служба не бывает легкой.

Очень часто вспоминаю наш университет — лекции, практики, нашу группу.

Я думаю, что все мы — ушедшие в армию студенты физфака — не подвели Вас, наш факультет и университет.

До свиданья.
С уважением Сергея Колесникова.

Здравствуйте, уважаемые Кузьма Михайлович, Георгий Гавrilovich и весь коллектив преподавателей моего родного физического факультета!

Пишет Вам ваш бывший ученик, студент I курса I группы Иван Гудыма. Появилась свободная минутка, а я решил написать Вам письмо. Коротко о себе. Служба у меня проходит в Краснознаменном Туркестанском военном округе. До границы три часа езды. И, хотя часть расположена перед границей, мы все успели много пережить. Только тут можно проверить себя.

Но я не жалею, что попал сюда, а наоборот, горжусь. Хотя я уже привык к новой обстановке, но все же тянет домой. Как я видую ребятам нашего факультета, которые сейчас на занятиях. Но есть такая профессия — защищать Родину, и поэтому мне надо быть тут. Передайте, пожалуйста, привет ребятам моего факультета.

С уважением Ваня.

3 стор.

18 мая—Международный день музеев

Письмо из братской Болгарии

На имя ректора Одесского госуниверситета из Национального музея образования Болгарии в г. Габрово пришло письмо следующего содержания:

Уважаемый товарищ Ректор!

В 1986 году 22 мая была открыта экспозиция Национального музея образования Болгарии в г. Габрово. Наш музей размещается в историческом здании Априловской гимназии, построенной в 1872 году болгарским мастером устю Генчо Кыневым. В свое время он посетил Одессу, чтобы познакомиться с Ришельевским лицеем и подготовить план постройки здания школы в Габрово.

В связи с изучением истории строительства здания Априловской гимназии в Габрово просим Вас выслать подробную информацию о строике Ришельевского лицея (письменные данные и фотографии). Если Ваши сотрудники работают в области исследования болгаро-русских и болгаро-советских просветительских контактов, то

будем благодарны получить такие материалы и опубликовать их на страницах нашего специализированного издания.

Надеемся, что сотрудничество между нами будет иметь обоюдную пользу.

Посыпаем наши искренние приветы, благопожелания и приглашение посетить наш музей.

В ожидании Цанко ДЕНКОВ,
директор музея.

* * *

ОТ РЕДАКЦИИ. Если кто-нибудь из наших читателей располагает сведениями, которыми интересуются болгарские побратимы, просим направить их в «ЗНК» либо переслать непосредственно в Национальный музей образования Болгарии в г. Габрово по адресу: Болгария, 5300, Габрово, ул. «Априлов», № 15.

Старейший музей Одессы

В этом году петрографо-минералогический музей Одесского госуниверситета отмечает свое 170-летие. Он берет свое начало от минералогического кабинета, созданного сразу же по открытии Ришельевского лицея в 1817 г. Музей организовался как народный: первые экспонаты были пожертвованы жителями города. Так, в 1818 г. 720 минералов подарили лицее титулярный советник Шульц, в 1825 г. им же передано в минералогический кабинет еще 400 образцов. В 1819 г. 30 минералов в дар кабинету передала полковница Франк. В начале 40-х годов XIX в. пожертвован минералогическому кабинету лицея «действительным статским советником А. М. Княжевичем золотой самородок в 17 золотников». Далее минералогическое собрание лицея обогащалось новыми поступлениями из Виленской медико-хирургической академии, Одесского общества истории и древностей и т. д. В 1851 г. в кабинет попало «несколько кусков редкого минерала оксокерит (озокерит — О. Г.)», открытого профессором лицея Гассагеном в Молдавии.

Ко времени преобразования Ришельевского лицея в университет в петрографо-минералогической коллекции насчитывалось около 4-х тысяч экспонатов на сумму примерно в 3 тыс. рублей серебром. В том же кабинете минералогии имелось небольшое «собрание окаменелостей», т. е. ископаемой флоры и фауны. Эта палеонтологическая коллекция в дальнейшем значительно расширилась за счет пожертвований А. Д. Нордмана, воспитанников лицея, затем — В. О. Ковалевского (1873 г.) и т. д.

В 1872 г. минералогический кабинет Новороссийского университета разделился на собственно минералогический и геологический кабинеты. Первым заведующим минералогическим кабинетом был выдающийся

русский геолог Н. А. Головинский, а когда его выбрали ректором университета, кабинет находился в ведении Р. А. Прендела.

В последней четверти XIX — начале XX вв. петрографо-минералогическая коллекция университета пополняется, помимо пожертвований, за счет приобретения различных материалов через немецкие посреднические фирмы. Разворотливые предприниматели ухитрялись продавать в Россию... уральские самоцветы, их агенты проникали в Сибирь и Забайкалье.

В конце XIX в. Новороссийский университет обладал одной из лучших минералогических коллекций в стране. В 1897 г. специально для ознакомления с ней в Одессе побывали участники VII (Петербургского) международного геологического конгресса, в числе которых были такие корифеи отечественной геологии, как А. А. Иностранцев и А. П. Карпинский.

В 1920 г. кабинет минералогии отошел к Институту народного образования, а в 1933 г., после воссоздания университета, он был преобразован в петрографо-минералогический музей при кафедре геологии. На базе «собрания окаменелостей» был создан палеонтологический музей.

...Небольшой зал, тесно заставленный стендами, витринами, шкафами. На полках под стеклом мерцают, переливаются всеми цветами радуги сквозные самоцветы. Впереди — группа студентов геофизики. Практические занятия ведет доцент кафедры общей и морской геологии, кандидат геолого-минералогических наук Л. В. Ищенко.

— Посмотрите, — Леонид Васильевич оглядывается, — какая гамма красок, какое разнообразие форм. Какому живописцу, какому ваятелю под силу такое?

Неторопливо обхожу зал, вглядываясь в причудливые нагромождения кварца, горного хрусталя, кальцита, пирита — друзей. Вот — жеоды агата, кварца, аметиста: словно бы кто-то набрал горсть мелких кристаллов и зажал нулачок. Вот — агатовая брекчия, напоминающая яркое, выпуклое полотно художника-абстракциониста. Дальше — нежно-зеленоватые, бирюзовые хризопраз и амазонит, голубой топаз, дымчатый кварц, ленточная яшма, гидрогроссуляр, авантюрин... Каждый экспонат — маленькая картина мира, требующая внимания, здумчивости.

Леонид Васильевич с восторгом рассказывает о коллекции метеоритов музея, крупнейшей вузовской и одной из значительнейших в стране.

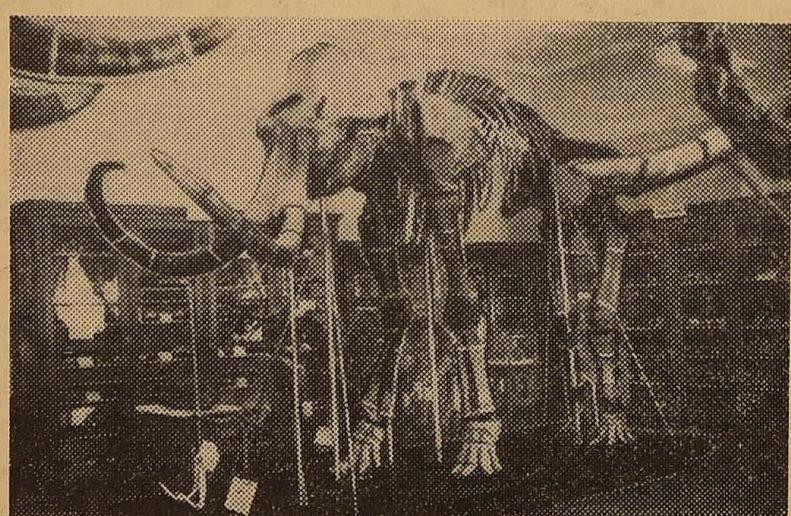
— Вы можете подержать в руках небесного скитальца, прилетевшего на Землю еще 100 лет назад: коллекцию начал собирать еще Р. А. Прендель. А вот — сбрасы, копии самых знаменитых алмазов мира... Всобще наши фонды все разрастаются. Жаль, места маловато. Ежегодно мы приобретаем как учебные, так и систематические коллекции на 3—5 тыс. рублей. Администрация музея непосредственно связана с многими геологическими экспедициями и имеет возможность отбирать экспонаты прямо на местах. Кроме того, птицы геофизики считают своим долгом содействовать пополнению музея. Посмотрите, вот, например, кристаллы синтезированного горного хрусталя, дар заведующего кафедрой инженерной геологии И. П. Зелинского.

Снова обхожу музей, внимательно разглядывая этикетки, и нахожу среди экспонатов подарки Е. А. Черкеза, Б. И. Кравковского и... самого Л. В. Ищенко.

О. ГУБАРЬ.

Из небольшого «собрания окаменелостей» при минералогическом кабинете Ришельевского лицея вырос этот музей. «Палеонтологический музей Одесского госуниверситета», — рассказывает заведующая музей Н. Г. Хоментовская, — обладает уникальными экспонатами. В собрании имеется, например, целый скелет вымершей в XVI—XVII вв. птицы динорнис: помимо нашего, известного всего лишь два подобных экземпляра в мире. В нашей экспозиции также — скелеты мамонта, мастодонта, архидискондона и т. д. Большой интерес представляют коллекции, переданные в 1873 г. В. О. Ковалевским, а также материалы, полученные через фирму Ф. Кранц в Бонне».

Фото Е. КРАСНОПОЛЬСКОГО.

ПИШІТЬ НАМ: 270000, Одеса-Центр, вул. Петра Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

«За научные кадры», Орган парткома, ректората, профкомов и комитета комсомола Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).

Друк. тип. «Чорноморська комуна» Одеського об'єму КП України, пл. 50-річчя СРСР, 1, Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зан. № 5583.

ЗАХОДТЬЕ. Одеса, вул. Петра Великого, 2, 3-й поверх, кімната 86.

ПОШТА «ЗНК»

Чи є буфет у головному корпусі?

Найпростіше отримати відповідь на це запитання у представників адміністрації ОДУ. «Звичайно, є!» — стверджують вони. Однак співробітники обчислювального центру ОДУ, а також студенти і співробітники механіко-математичного факультету на це питання дають прямо протилежну відповідь — і не без підстав. За найскромнішими підрахунками, понад півтори тисячі чоловік хотіли б користуватися щоденно послугами буфету. Але цьому перешкодає така проблема, як більш аніж скромний асортимент продуктів, що реалізуються в буфеті.

Як вдалося встановити, причина цього полягає в тому, що наш буфет розташований у приміщеннях, непристосованих для торгівлі.

Ось чому довелось отримувати спеціальний дозвіл головного лікаря санепідемстанції, в якому список продуктів, дозволених для продажу, було істотно скорочено. І, хоча помічник проректора з АГЧ, який відповідає за організацію харчування, товариш І. С. Малярчук ознайомив нас з варіантами переобладнання буфету (які п'ятирічні?) і, як йому здається, давів, що адміністрація ОДУ пам'ятас про цю проблему, однак очевидно, що на ділі ніякої турботи про студентів і співробітників університету немає.

Редакція «ЗНК» неодноразово писала на «буфетну» тему. На жаль, цих виступів ніколи серйозно не брали до уваги ні адміністрація, ні профком співробітників університету. Надходили скарги, іх у профкомі збиралі, довго тримали у себе і потім, приймали «соломонове» рішення: скинути все на «ЗНК», нехай розбріється.

Що ж, таке довір'я робить честь нашій газеті. Скориставшись цим, підказуємо варіант, яким сама госпчастна щоразу пригощає комісії, що розбріяються у справах буфету: є ідея обладнати у підвальні головного корпусу ультрасучасне кафе з баром і кольоромузикою. Вам ідея теж подобається? Тоді за чим зупинка?

С. ГРЕБНЯК,
голова ЖБК профбюро
механіко-математичного
факультету.

I. КАПІШЕВСЬКА,
голова ЖБК профбюро
СЦ ОДУ.

Спорт
ОУ

IV обласні студентські ігри

В рамках ігор проведенні змагання з бадміntonу, фехтування, художньої гімнастики, плавання, альпінізму, шашок, шахів, легкої атлетики, настільного тенісу, баскетболу, волейболу, водного поло, гандболу, багатоборства.

Спортсмени ОДУ посіли перше місце лише з трьох видів спорту: художньої гімнастики (тренер — старший викладач Л. Кулагіна), легкої атлетики (тренер — старший викладач І. Аківісон), з шахів (тренер — О. Серебрянік). Друге місце

посіла команда плавців ОДУ (тренер — П. Біллєр). І це серйозний успіх команди, яка не має своєї власної спортивної бази.

Несподівано погано виступили жіночі волейбольні коман-

ди (тренер Л. Барський), які в минулому році посідали перші-другі місця.

На жаль, університет взагалі не виставив команди фехтувальників. І це прикро, бо ще 2 роки тому в університеті працювала секція з фехтування.

Д. ПИХТЕЕВ,
студент I курсу хімфаку,
член правління
спортуклубу ОДУ.

Швидше, вище, сильніше

В 1987 році відзначається 50-річчя філологічного факультету університету. Цьому ювілею було присвячено спартакіаду філфаку, в якій взяли участь близько 250 студентів. Спартакіада проходила протягом всього навчального року з листопада 1986 по травень 1987 року.

Боротьба за призові місця між курсами була впертою — ніхто не хотів поступатися. І місце посів перший курс, II місце — другий курс, III — четвертий курс, IV місце — третій курс.

Графічне оформлення сторінки Вікторії БЕЛЕНЬКОЇ.

ДЗВОНІТЬ:
тел. 23-84-13.

Редактор М. ЩЕРЕАНЬ.